

[H. K. Sørensen.]

fremtidige forhandlinger og have i tankerne, også når man søger fremover til større liberalisering.

Jeg skal ikke gå ind på forslaget enkelt-heder eller enkelthederne i forslag til lov om ændringer i og tilføjelser til toldloven. Dette lovforslag skal ses i sammenhæng med Torquay-protokollen, idet man i lovsform giver udtryk for Torquay-overenskomstens resultater. Man angiver som økonomisk resultat en toldnedsættelse på 300 000 kr.; det havde været mere interessant at udtrykke resultatet i en muliggjort forøgelse af udenrigshandelen, men jeg medgiver, at det naturligvis er vanskeligt at skønne herover.

Under behandlingen i det andet høje ting har man gentagne gange omtalt det ejendommelige forhold, at osteeksporten til USA støder på store forhindringer som følge af den amerikanske lovgivning, og jeg bemærkede i den højtærede udenrigsministers udtalelser om denne sag det udtryk, at vi i virkeligheden har den amerikanske administration på vor side i vore bestræbelser. Men jeg bemærkede også, at selv dette glædelige faktum kun tillod den højtærede udenrigsminister at sige, at vi derfor havde et håb om, at den pågældende bestemmelse kun er af midlertidig karakter. Jeg er bange for, at det ikke går så let med at sætte en ret nylig vedtaget lovbestemmelse ud af kraft, og jeg antager, at der også i den amerikanske lovgivende forsamling er en ret stor grad af inertie. Men naturligvis vil vi fortsætte vore bestræbelser for at få denne for vort land meget, meget vigtige eksportgren i gang.

Når jeg nævner ordet eksport, vil jeg iøvrigt gerne benytte lejligheden til at sige, at eksport for øjeblikket synes at være omgivet af en vis nimbus. Det er også rigtigt, at det at eksportere og at skaffe dollars hjem for øjeblikket er en særlig fortjenstfuld opgave, men det turde være lige så fortjenstfuldt, om man virker med til at mindske forskellen mellem eksport og import ved at forsyne hjemmemarkedet og derved overflødig gøre en import, når dette gøres til de rigtige priser. Det vil man også gøre vel i at holde sig for øje i forbindelse med det, jeg tidligere har sagt om, at det kun kan være en forholdsvis beskeden brøkdelt af de fleste virksomheders produktion, der kan gå til eksport. En forsyning af hjemmemarkedet, som kan hindre en uberettiget import, er fuldt så fortjenstfuld som den eksportvirksomhed, der foretages.

Jeg skal hermed på min gruppes vegne

tilsige vor støtte til vedtagelse af det foreliggende forslag til rigsdagsbeslutning og af forslag til lov om ændringer i og tilføjelser til toldloven.

P. N. Petersen (Røje): På det radikale venstres vegne skal jeg anbefale det foreliggende forslag til rigsdagsbeslutning til vedtagelse. Danmark er et af de lande, der i forhold til indbyggertallet har den største handelsomsætning med udlandet. Vi er derfor højst interesseret i, at vareudvekslingen mellem de forskellige lande bliver så gnidningsløs som overhovedet muligt. Det er mit indtryk, at den protektionistiske tankegang, der for år tilbage havde en vis sangbund i en del af den danske befolkning, er stærkt på retur. Ja, jeg kunne jo mærke enkelte toner endnu fra den ærede ordfører for det konservative folkeparti, men stort set tror jeg at turde sige, at denne tankegang er stærkt på retur.

Derfor lyder det fremmed for os, når den tyske delegation under toldforhandlingerne i Torquay hævdede, at det tyske landbrug havde en dårlig position i konkurrencemæssig henseende, hvad der skulle begrunde et vist behov for beskyttelse. Jeg har kun grund til at antage, at de danske forhandlere varetog Danmarks interesser på bedste måde, men da vi nu engang hører til de små lande, kan vi måske heller ikke med rette vente stor imødekommenhed overfor vore synspunkter. Vi kan lige så godt sige det, som det er, at Tyskland har stor betydning for Danmark som marked for vore landbrugsprodukter, og det var jo ikke mindst konkurrencen fra vore landbrugsprodukter, de tyske forhandlere ville værgе sig imod.

Den ærede ordfører for det konservative folkeparti mente, at man særligt skulle lægge vægt på hjemmemarkedet, og at kun en brøkdelt af den produktion, som vi har her i landet, skulle eksporteres, men det må dog alligevel have nogen betydning, at det danske landbrug har en eksport, der svarer til ca. 63 pct. af den samlede. Jeg mener, at det er en fortjenstfuld gerning, at vi gør, hvad vi kan for at tjene så meget fremmed valuta her til landet, som der er mulighed for. Men skønt det var vanskeligt, fik vi dog en aftale med Den tyske Forbundsrepublik, selvom resultatet var forholdsvis beskeden; denne beskedenhed karakteriserer alle de øvrige resultater, som Danmark opnåede under forhandlingerne i Torquay.

Før 1914 var det i demokratiske kredse god latin, at vi skulle bestræbe os for at komme fra vægttold over til værditold, da det jo er urimeligt, hvis billigere og tungere